

Pomalá móda

15.1.2026 - | Městská část Praha 7

Letná je domovem módních tvůrkyň a tvůrců, jež můžete potkat v jejich ateliérech a obchodech rozestavěných po čtvrti. Každý z nich má vlastní rukopis i vlastní cestu, ale spojuje je přístup: pomalá, smysluplná tvorba, respekt k řemeslu a snaha využít materiál do posledního kousku. Tvoří v blízkosti lidí, kteří jejich práci znají a vracejí se k nim. Jaká je realita lokální módy? A proč je pro tolik tvůrců důležité zůstat právě na Sedmičce? Oslovili jsme pět míst, jež dávají současné letenské módě její podobu.

Materiály, které žijí dál

Recycle Store je jedním z těch míst na Letné, která člověk vnímá nejen jako obchod, ale i jako osobní prostor jeho zakladatelky Martiny Feitové. „Když jsem se přestěhovala do Prahy, byla Letná moje vysněná oblast. Náhodou jsem zjistila, že v oblíbené ulici Veverkova vedle tehdejšího Bistra 8 se uvolnil prostor, šla jsem do toho a otevřela si tenkrát obchod s vintage oblečením. I když bláhově s desetiměsíční dcerou Emou,“ říká Martina. Její tvorba je velmi rozpoznatelná a stačí i jen nahlédnout do výlohy, její styl si člověk zapamatuje a na ulici ho pozná díky atypickému zpracování i používání kovových prvků. „Móda umí být zábavná a posilující. Ale zároveň je to velký byznys a většina lidí si neuvědomuje, za jakých podmínek vzniká. Dost často se vyrábí někde na jiném kontinentu a bohužel v nelidských podmínkách. Takže módu miluji, ale zároveň jsem se naučila vnímat, že za každým hezký trendy člověkem může být neuvědomělé módní nakupování.“

Sama na to reaguje prací s materiály, které už existují, jsou kvalitní, a mohou tak žít dál. „Upcyklace a předělávání oblečení je hezká ukázka, jak to jde jinak, ale pro výdělek je to, řekla bych, jedna z nejsložitějších cest, jak se módou žít.“ Pracuje se secondhandovými košilemi, saky či záclonami, deadstock materiálem z projektu Textile Mountain Lenky Baarové (jež látky získává zejména z uzavřených ateliérů a textilek a která před několika lety na Sedmičce také sídlila; viz rozhovor v červnovém Hobuletu z roku 2020), s tričky z bio bavlny nebo bavlněného úpletu, a při pletení využívá příze dánské značky, jež dbá na udržitelnou kvalitu. „Materiály mě překvapivě baví na módě nejvíc,“ říká s úsměvem. V Martinině nabídce najdete pletené pokrývky hlavy – čepice, bonnety, balaclavy –, ale i pletené topy, džínové tašky, košile, sukně, šaty nebo trička.

Její tvorba a fungování se mění spolu s jejím životem. Dříve byl Recycle Store otevřen sedm dní v týdnu, během pandemie covid-19 přešla Martina pouze na on-line prodej a později zkusila otevřít obchod jen jeden den v týdnu a uvědomila si, že to funguje a že to smysluplně zapadá do jejího života. Dnes ji v obchodě potkáte každý čtvrtek od 12 do 19 hodin. „Před pěti lety jsem byla větší workoholik, pak přišla druhá mateřská a teď cítím, že se vracím do pracovní energie,“ popisuje. Snaží se využít čas naplno a tvořit takové oblečení, jaké sama potřebuje. „Jako máma dvou dětí chci kousky, které ustojí hřiště, školní schůzku i večerní drink. Baví mě vytvářet módu, která je zajímavá, ale nositelná. A myslím, že málokdy je nudná.“

Letná je pro ni nejen místem podnikání, ale i prostředím, které ovlivňuje atmosféru obchodu. „Miluji, jak svobodně se člověk na Sedmičce cítí. A také to, že na Milady Horákové sídlí udržitelná pobočka Freshlabels a že tu našla svoje místo i Nila store.“ Své zákazníky vnímá jako odvážné a zajímavé osobnosti, od extrovertů, kteří rádi vybočují, až po introverty, již si chtějí pořídit hezký, dobře padnoucí kus oblečení. Některé zákaznice se vracejí tak často, že se z nich staly přítelkyně. „Jsem holka z Moravy,“ směje se Martina. „Miluji poznávat nové lidi a dozvídat se něco nového. Mám pak dojem, že si lidé neodnášejí jen nový kus oblečení, ale i nějaký lidský přesah.“

Nejtěžší je podle ní učit lidi, proč pomalá móda stojí to, co stojí. „Smysl dává to nevzdat a pokračovat. Já to zatím vnímám jako dar, že tu se svým obchodem můžu na Letné stále být. Zároveň se těším z toho, že pořád mám nové nápady a spolupráce, které mě baví.“ A to je vidět i na tom, že koncem listopadu poprvé sama ručně vytvořila keramické svícny.

Dlouhodobý výtvarný proces

Rovněž svícny, ale i hrnky a drobné keramické figurky spolu s oblečením s osobitým rukopisem Lindy Retterové najdeme v ateliéru ROE taktéž ve Veverkově ulici, který slouží jako její pracovní prostor i jako místo setkávání se zákazníky. Keramika je jednou z činností, jimž se Linda věnuje zejména dopoledne ve své druhé dílně v Karlíně. Tam také tiskne nebo maluje na látky, připravuje materiály a pracuje na textilních motivech, které později využívá při šití.

Značku ROE založila už na střední škole. Tehdy vytvářela autorské šperky s ilustracemi, díky čemuž si přivydělávala, aniž by musela chodit na brigády. K oblečení měla blízko odmala, často si ho upravovala, malovala na něj nebo měnila střihy. K dispozici měla i šicí stroj a materiály po pratetě švadleně, takže mohla hned začít experimentovat. „Začala jsem tisknout na textil a pokračuji v tom nadále už asi desátým rokem.“

Její vztah k oblečení se vyvíjel společně s tím, jak začala tvořit pro sebe. „Jedním z důvodů, proč oblečení sama navrhuji, tisknu a šiji, je, že jsem si málokdy vybrala v obchodě. Někdy jsem měla moc jasnou představu, jindy se mi líbilo jen dětské oblečení do velikosti 150,“ říká. Opravování věcí a nakupování v second handech bylo běžnou součástí jejího života. Později se začala soustředit na materiály: „Hodně si vybírám přírodní a kvalitní materiály. Snažím se objednávat většinu materiálů z co nejmenší vzdálenosti, ideálně z Čech nebo Evropy.“ Lněná a bavlněná plátna a digitální tisk tak pocházejí ze Slovenska a Polska, úplety na trička a šaty z Moravy a ponožky nechává Linda uplést na Vysočině.

Lindin pracovní rytmus se odvíjí i od jejího rozpoložení. „Nejlépe se mi tvoří, když mám dobrou náladu. Když si sednu ke stroji v horším rozpoložení, hned se rozbije,“ říká s úsměvem. „Takže pokud to jde, činnost přizpůsobuji tomu, jak se cítím.“ Často pracuje na více projektech najednou, a tak bere svou značku spíš jako dlouhodobý výtvarný proces než klasickou módu založenou na kolekcích.

Zákazníci k ní často přicházejí na doporučení. „Když se objeví nový zákazník, většinou mu o mně někdo řekl a vyhledává něco originálního, barevného a veselého.“ Podle Lindy jde často o lidi v podobném rozpoložení jako ona. „Vždy když vidím někoho v oblečení, co jsem vytvořila, mám chuť vyskočit radostí a pozdravit. Mám pocit, jako by ten člověk byl můj dobrý kamarád. Párkrát jsem to i udělala, ale teď už se radši krotím, občas totiž to ten člověk dostal jako dárek a neví tak, kdo jsem,“ říká s úsměvem. Zákazníci za ní někdy doputují i z větší dálky. Jedna paní z Moldavska například Lindin ateliér objevila během dovolené a od té doby si několikrát objednala věci na dálku.

Současnou situaci vnímá Linda jako proměnlivou. „Myslím, že povědomí o tom, jak a kde se oblečení vyrábí, se zvyšuje. Ale poslední rok nebo dva lidé začali hodně šetřit a do oblečení teď nechtějí moc investovat.“ Finanční jistota je podle ní na lokální tvorbě jednou z nejtěžších věcí. Proto v poslední době víc pracuje i jako ilustrátorka a animátorka, aby mohla svou textilní tvorbu brát částečně jako koníček a nebyť pod tlakem. Chystá se na mateřskou, ale chce pokračovat dál. „To je pro mě hlavní smysl – vedle radosti mojí a zákazníků.“ Nově tak bude ateliér ve Veverkově otevřen příležitostně, doporučuji proto sledovat její webovou stránku a sociální sítě.

Sedmičkové prostředí Linda vnímá jako významnou součást své práce. V blízkých ulicích má několik kamarádů, kteří se taktéž věnují nějakému řemeslu. Často spolupracuje například s Marií Špačkovou z Jatakidu, jež má ateliér v Haškově ulici a která Lindě pomáhá s keramikou a pořádá u sebe výstavy a pop-upy, jichž se Linda účastní. „Hned ve vedlejší domě od mého ateliéru sídlí ve dvoře Hadaikum a na Veletržní je Linda (Urbánková, viz dále, pozn. red.) v Luftu, kam občas chodím pozdravit. V ateliéru mi zase visí lampa od Matěje Coufala ze Studia Playform, kterou mi donesl ze svého ateliéru v Poupětově ulici. A nedávno jsem navštívila Zuzanu Kalips v jejím polosklepním ateliéru a bylo to úžasné. A v ateliéru tady v sokolovně zase najdeme Jasnu. Je skvělé, že je tu tolik lidí, kteří jsou i pro mě zdroj inspirace a výměny třeba i know-how. Jsem moc ráda, že mě náhoda přivedla právě sem,“ říká Linda s úsměvem.

Každý kousek vyžaduje svůj čas

To, že je pro malé tvůrce výhodou být blízko sebe, potvrzuje i již zmíněná Linda Urbánková z Luftu. „S některými se známe a chodíme spolu na pivo nebo třeba na výstavu. Řešíme problémy malého podnikání a sdílíme zkušenosti. Letná je unikátní tím, jak je kompaktní a ze všech stran ohraničená. Lidé se tu znají a všímají si, co nového vzniká. A to je vzájemně důležité. Nejste anonymní vy, ani zákazníci pro vás. Je hezké, když cestou na oběd máváte na stálou zákaznici v sukni z vašeho obchodu, s taškou z obchodu za rohem.“

Linda se k šití dostala po letech práce jako grafička na volné noze. Zjistila, že ji nenaplnuje tvoření věcí, které vznikají jen v počítači, a zároveň jí chyběla přímá zpětná vazba. „Začala jsem šít, ze začátku úplně bez stroje, jen v ruce,“ říká s úsměvem. Jedna její výšivka se stala i součástí její diplomové práce na VŠUP, kde studovala fotografii.

Do prostoru na Sedmičce se vrátila téměř symbolicky. „Praha 7 je moje rodná čtvrť. Strávila jsem tu prvních osm let života a její vibe se zase tolik nezměnil,“ říká. Když se objevila možnost otevřít si tu showroom, cítila, jako by se vracela domů.

Od chvíle, kdy začala šít, kupuje si nové oblečení jen minimálně. Většinu věcí má z vlastní produkce, ostatní pořizuje v second handech, a pokud už si koupí něco nového, zajímá ji původ. „Záleží mi na barvách i materiálech a málokdy narazím na něco, co se mi líbí stříhem, barvou i materiálem zároveň.“ Výjimkou je třeba norský svetr, který si přivezla z léta na severu. „Neumím plést, tak jsem si dovezla svetr, který upletla místní žena jménem Mona.“

Když narazí na materiál, který ji zaujme, nápady přicházejí rychle. „Někdy hned vím, co z něj vznikne, a to se pak neudržím.“ Velkým zdrojem inspirace jsou pro Lindu cesty na sever. Její produkce je malá, protože každý kousek vyžaduje svůj čas. Materiály shání různými cestami. Nejradši má ty, které mají vlastní historii – například voskované bavlněné plátno ze 60. let, které jí dal dědeček, nebo látky po kamarádčině mamince, která celý život pracovala s textilem. Častým zdrojem je i již zmíněný Textile Mountain. „Samozřejmě používám i látky nové, například bavlněný manšestr, len nebo hedvábí,“ říká. Právě z hedvábí vznikají šaty Luft – kus, který její tvorbu charakterizuje nejvíc. Šije je od roku 2013 a dodnes je nabízí v různých barvách. Důležité je využití materiálu do posledního kousku. Ze zbytků hedvábí pak vyrábí třeba gumičky do vlasů, z odstřížků sametu dělá sametové vázanky a prostřihy kašmírové pleteniny zase najdete v její kolekci vlněných rukavic.

V Luftu se jako zákazníci často objevují místní, kteří se vracejí nejen pro konkrétní kusy, ale někdy i jen prohodit pár slov. Lindu těší, že jí přibývá zákazníků i z řad mužů. Přes sociální sítě se ozývají i lidé z dalekých míst, ale nejraději je, když se se zákazníky setká osobně. „Nedovedla bych si představit model fungování, který by byl výhradně on-line, protože osobní kontakt je pro mě zásadní. Baví mne, když u mne někdo najde kousek, který ho nadchne. Ta radost je nabíjející. Já do toho vkládám kus sebe, svého času a péče a je skvělé, když to lidé vnímají. Často jim po nákupu balím do

tašky věci, ve kterých zákazník nebo zákaznice přišli, protože v novém kousku ode mě rovnou odcházejí," říká s úsměvem. „Ráda bych, aby si lidé z Luftu odnášeli lepší náladu a pocit, že nákup nemusí znamenat stres a přelidněnou halu plnou nekvalitního textilu.“

O vztahu lidí k pomalé módě ale mluví realisticky: „Myslím, že funguju v takové bublině, kde to vypadá, že je to lepší. Když ale oděvy nevyrábíte ve větších sériích, je těžké je udržet cenově dostupné," říká Linda. Pokud se to aspoň nějak daří, může to podle ní přesvědčit i lidi, kteří jsou zvyklí nakupovat v řetězcích, aby začali víc přemýšlet o tom, co nosí, kolik toho mají a co tím vyjadřují.

Kvalita, pohodlí a dobrý střih

„Slow fashion už není neznámý pojem," říká Leona Průchová, autorka značky Minile. „Když vidíte, kolik práce stojí za jedním kvalitním kouskem, začnete si oblečení vážit jinak. Dnes si mnohem pečlivěji vybírám, co si do šatníku pořídím a co je jen rozmar," dodává. Postupně se tak dopracovala ke kapsulovému šatníku z přírodních materiálů a stejným směrem vede i Minile.

Leona studovala architekturu na ČVUT a přivydělávala si u toho výrobou šperků. Po vysoké ale necítila, že by architektura měla být jejím zaměstnáním, a tak začala navrhovat i oblečení. Rozhodla se pak věnovat módě naplno a těsně před pandemií začala rekonstruovat na Letné místo, kde by mohla mít vlastní malý obchod. Ten však brzy po otevření přerostl své možnosti. „Minile začala růst mnohem rychleji, než jsem čekala, a tak jsem brzy hledala větší místo. Věděla jsem ale, že nechci jinou čtvrť než Letnou, a nakonec jsem našla dvoupatrový prostor v Šimáčkově, který se mi zprvu nezdál ideální, ale dnes bych ho za nic nevyměnila.“

Základem je pro ni kvalita a pohodlí. „Chceme, aby se naše zákaznice cítily dobře. Materiály proto objednáváme od ověřených evropských dodavatelů, se kterými spolupracujeme roky.“ Minile se vyhýbá látkám, které sice na první pohled vypadají dobře, ale v praxi se neosvědčí. „Nejčastěji k nám chodí ženy, často maminky, které už nebaví módní výstřelky, ale hledají kvalitu, pohodlí a dobrý střih.“ Leona říká, že na Letné potkává skoro každý den někoho, kdo má Minile na sobě. „Usmějeme se na sebe a víme," dodává s úsměvem. Letná je pro ni místem, kde se jí žije i pracuje přirozeně. „Pocházím z Tábora a Letná mi to úplně vynahradila. Podniky, parky, kultura, lokální obchůdky... Někdy jsou dny, kdy se ze Sedmičky vůbec nehnu a ani nemusím.“ Atmosféru tvůrčí čtvrti podporují i místní akce. „Pomohl tomu festival Letenská místa, kde jsme se se spoustou tvůrců poznali. Je příjemné být součástí něčeho, kde se všichni navzájem podporují.“

Aktuálně její práci nejvíc reprezentuje autorská kolekce bund a vest letošního podzimu. „Je v ní všechno, co Minile charakterizuje – ručně malované motivy, originalita, variabilita i vyprávění příběhu," přibližuje ji Leona. Letos v létě kupříkladu pletla pletené vestičky ze směsi mohéru a morušového hedvábí na každém výletě a v každé volné chvíli.

Nejtěžší částí pomalé módy je podle ní odhadnout zájem zákazníků a množství výroby. „Aby něco nebylo vyprodané během dne, ale zároveň neleželo na skladě. To je ale těžké v každém podnikání.“ Největší smysl má pro ni dělat věci poctivě, lokálně a bez tlaku na rychlou spotřebu – nejen proto, že ke své práci potřebuje mít volnou hlavu a prostor. „Často se mi nahrne spousta věcí najednou a pak se snadno zahltním. Musím navrhovat nové střihy, vybírat materiály a plánovat výrobu, ale zároveň řeším i marketing, natáčení videí a provoz obchodu.“ Když si však najde chvíli klidu a čistý stůl, nové nápady přicházejí samy. I do budoucna chce Leona zůstat věrná kvalitě, vlastním motivům a promyšleným střihům. „Nechci podlehnout tlaku dělat módu rychleji, než ji jsem schopná dělat

dobře.“

Nejen ti, kdo ji nosí, ale i ti, kdo s ní pracují

„Když si můžete dovolit dělat svou práci pořádně, vznikají věci, které mají hodnotu,“ říká Alžběta Svobodová, která pospolu s Martinou Skalickou stojí za značkou Oneday. „Obě jsme původně studovaly úplně jiné obory, dějiny umění a architekturu. K módě jsme se dostaly až později, kdy jsme se potkaly na Vyšší odborné škole módního návrhářství. Šly jsme tam čistě z vášně k tvorbě a k řemeslu. Studium jsme ale nakonec nedokončily, protože při vysoké škole bylo časově náročné,“ dodává Alžběta. Zároveň už v té době měla Alžběta první komerční zakázky, k nimž právě Martinu přizvala.

Vztah ke kvalitním a esteticky hodnotným věcem měly obě vždy. „Šití bylo naše hobby už od dětství a šicí stroj jsme obě ovládaly zhruba v deseti letech. Dnes se ale mnohem víc soustředíme na materiály. Když s nimi pracujete celý den, chcete, aby byly příjemné nejen na těle, ale i v ruce. Proto u nás nenajdete polyesterové šaty. Záleží nám na tom, aby se dobře cítili nejen ti, kdo oblečení nosí, ale i švadleny, které s látkou pracují každý den,“ říká Alžběta. V nabídce Oneday najdete tradičně šaty, sukně, kalhoty, trička, mikiny a nově i limitovanou edici dlouhých vlněných kabátů.

Nejtěžší je podle Alžběty a Martiny vytvářet kousky, které budou kvalitní, lokálně vyrobené a zároveň cenově dostupné. Nápadů mají spoustu, ale ne všechno dává smysl vyrábět v malém množství. „Naši zákazníci k nám chodí hlavně pro ready-to-wear, takže musíme neustále hledat rovnováhu mezi kvalitou, nadčasovostí a cenou. Smysl to ale má obrovský, každý kus vzniká s péčí, v rukou lidí, kteří mu věnují hodiny práce,“ dodává Alžběta. „Nejvíce nás těší, když šaty sedí, materiál je příjemný a nositelky se k nám stále vrací. Je to jasný znak toho, že to děláme správně. Baví nás ale celý proces od nápadu po realizaci. Největší pocit naplnění mám, když se mi podaří uklidit a odejít od čistého stolu domů. Tehdy opravdu cítím, že je vše hotové a může se začít nanovo,“ říká Alžběta.

Postupně si kolem značky vybudovaly komunitu. „Máme zákaznice, které si rády zajdou do obchodu a návštěva se pak často promění v drbárnu,“ říká s úsměvem Martina. Než se Oneday usídlila v obchodě v ulici Františka Křížka, začínaly před deseti lety v bývalém Koncept story, kde se s mnoha návrháři skamarádily. Spousta z nich má dnes vlastní showroom právě na Sedmičce a s dalšími se pravidelně setkávají na prodejních akcích, jako je Lemarket. „Letná je náš revír a naše tempo je občas vražedné. Když tvoříme, střídají se období, kdy jedeme naplno a ateliér žije, s klidnějšími chvílemi, kdy necháváme nápady uležet. Spoustu času nám ale zabere i úplně běžný provoz, neustálý úklid skladu a ateliéru, komunikace se zákazníky, obsah na síť a všechno kolem e-shopu, který nám dá někdy pořádně zabrat. Právě to střídání intenzity nám ale pomáhá, aby nakonec vznikaly věci, které dávají smysl a opravdu fungují. Lidé dnes častěji přemýšlejí o oblečení, zajímá je kvalita, nadčasovost a udržitelnost. U nás nenajdete módní výstřelky, chceme, aby každý kousek měl svůj smysl a přinášel radost,“ dodává Alžběta.

Letenská módní scéna je mnohem širší, než se vejde do jednoho článku. Cílem bylo spíš naznačit, jak rozmanitá tvorba tu vzniká a jak silně je propojená s lidmi a místem, kde žijí. Na další tipy se můžete těšit v některém z příštích čísel Hobuletu.

Recycle Store – Veverkova 8 → www.recyclestore.cz

ROE – Veverkova 31 → www.retterova.cz

Luft – Veletržní 40 → luftstudio.cz

Minile – Šimáčkova 17 → www.minile.cz

Oneday – Františka Křížka 8 → www.one-day.cz

<https://www.praha7.cz/pomala-moda>